

Perhaps it is to reject the view of our Rabbis – דלמא לאפוקי מדרבותינו

OVERVIEW

The גמרא stated that the משנה of גט אינו כו' ומת כו' אינו גט, is teaching us that גט לאחר מיתה. The גמרא asked that we already know that גט לאחר מיתה from the רישא of this משנה which states גט זה גט. The גמרא responded that perhaps the גמרא is teaching מדרבותינו who maintain that גט זה גט (and therefore in the case of גט זה גט it will be a גט), therefore the משנה teaches that it is not a גט.

תוספות responds to an anticipated question:

אבל מההיא דרישא לא שמעינן לאפוקי מדרבותינו דאיכא לאוקמה בשאין זמן בשטר -
However from that which the משנה states in the רישא (namely, גט זה גט),
we cannot derive לאפוקי מדרבותינו¹, for we can establish those cases, where
there was no date written² in the גט –

תוספות anticipates a difficulty by establishing the רישא in a case where זמן בו זמן:

והא דאמרינן (בגיטין דף פו, ב) שלשה גיטין פסולין וחד מינייהו שאין בו זמן -
And that which the משנה states, 'three גיטין are פסולין', and one of them is a גט
which has no date, so how can we establish the רישא (of גט זה גט) by a זמן בו זמן,
since it is פסול regardless (even if we maintain גט לאחר מיתה) –

תוספות responds:

הא אמרינן אם נשאת הולד כשר -
But the משנה there also states, if she married (with one of these גיטין פסולין
[including a זמן בו זמן]) the child is כשר, for she is considered divorced -
ומשום³ דאין גט לאחר מיתה קתני הכא לא אמר כלום אפילו נשאת -
However because of גט לאחר מיתה the משנה teaches us here that he did not

¹ According to רבותינו that גט זה גט, if he said גט זה גט it would be a valid גט if there is a date in the גט, since the date is מוכיח that he wants the גט to be effective retroactively from the date on the גט, and it will not be considered a גט לאחר מיתה. By saying that it is not a גט the רישא taught us גט זה גט. Why do we need the רישא?

² However since the רישא is superfluous (for we do not need it to teach us גט לאחר מיתה, for we know it already from the רישא), it must be coming to teach us לאפוקי מדרבותינו that even if there is זמן it is not a גט (see תוה"ר). Alternately, in the case of the רישא where he writes מכתב ועד יב חודש, it is evident that there is a date and nevertheless it is considered a גט לאחר מיתה because the משנה teaches us לאפוקי מדרבותינו (see מהר"ם ש"ף).

³ There is a purpose in teaching the rule of גט זה גט where there is no זמן in the גט (for even though she may not marry with this גט [even if he did not return (without an אונס)] since it is זמן בו זמן, nevertheless) the משנה teaches us that if the husband died and she remarried, she is still זקוקה ליבום and requires חליצה to be מותרת לשוק.

say anything (the גט is ineffective) **even if she remarried** for אין גט לאחר מיתה.

רישא offers an alternate suggestion why we cannot derive the לאפוקי מדרבנן from the

אי נמי בשכתוב בו שבוע או שנה או חדש דאמר בפרק שני דגיטין (דף יז,ב) דכשר -

Or you may **also** say **that in the** גט **was written** only which שמיטה cycle in the or only which year in the שמיטה, or only which month (so the date in these cases is not specific enough), **where** the גמרא **states in the second פרק of** מסכת - **כשר** is the גט **that** גיטין

ואין זמנו מוכיח עליו -

However we **cannot** say **זמנו של שטר מוכיח עליו**, since it is so vague and we do not know when it was written.

offers a final option:

אי נמי במאוחר:

Or you may **also** say; **it was a post dated** גט (which is כשר),⁵ where we certainly cannot say **זמנו של שטר מוכיח עליו**.⁶

SUMMARY

We cannot derive the לאפוקי מדרבנן from the רישא, because the רישא may be discussing either an undated גט, a vague date, or a post dated גט.

THINKING IT OVER

The question is when did he die; if he died prior to the date, then it is certainly not a גט (even if he did not say מתי), since the גט is effective only from the date on the גט,⁷ and if he died after the date, why cannot we say that **זמנו של שטר מוכיח עליו**, that it should take effect on that date?!⁸

⁴ Let us assume that the date of the גט was year one of the שמיטה and he said **אם מתי** and he died before the end of year one. We cannot say **זמנו של שטר מוכיח עליו**, because we can assume at most (if we maintain **זמנו של שטר**) that he meant that it should become effective by the end of the year but not before, and since he died before the end of the year it is a גט לאחר מיתה even according to רבנן.

⁵ See תוס' גיטין יז,א ד"ה ריש לקיש, who proves that a גט מאוחר is כשר.

⁶ See 'Thinking it over'.

⁷ See footnote # 5, where תוס' maintains that the גט becomes effective from the date on the גט.

⁸ See פרדס יצחק אות קט and רע"א.